

**ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR**

AMSP ČR

Závěrečná zpráva k anketě na téma přijetí společné evropské měny

Zpracoval tým Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Zdroj dat: anketa mezi členy AMSP ČR, počet respondentů: N=573

Únor 2024

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) v zájmu lepšího poznání názorů členské základny uskutečnila ve dnech **16. až 19. ledna 2024** šetření zaměřené na postoje členské základny k problematice přijetí společné evropské měny euro. Výzkum se uskutečnil formou **dotazníkového anonymního šetření**.

Popis výzkumu

Respondenti byli osloveni **e-mailem** na základě adresáře členské základny AMSP ČR. Pomocí unikátního odkazu pak vstoupili do dotazníkového prostoru, který po zodpovězení otázek odpovědi anonymizoval.

Počet respondentů zařazených do výsledků dosáhl 573. Chybovost byla minimální (5 dotazníků, tedy méně než procento z celku) nebylo buď kompletních nebo obsahovaly více odpovědí na některé otázky).

Výzkum zahrnoval celkem šest otázek.

V první byl zjišťován aktuální podíl exportu na celkových tržbách respondenta. Položená otázka zněla: **Jaký je podíl exportu na tržbách Vašich podnikatelských aktivit?** Byl nabídnut výběr z možností více než 75 procent, 50 až 74 procent, 25 až 49 procent, méně než 25 procent a neexportujete vůbec.

Druhá otázka směřovala k odhadu celkové závislosti tržeb na exportu, tedy včetně dodávek finálním exportérům. Tato otázka zněla: **Jaký je tento podíl v případě, že se pokusíte zohlednit i subdodávky pro tuzemské finální exportéry?** Byl nabídnut výběr z možností více než 75 procent, 50 až 74 procent, 25 až 49 procent, méně než 25 procent, neexportujete vůbec a nejste schopni to odhadnout.

V třetí otázce byl zkoumán přímý názor respondentů na přijetí eura, a to otázkou **Jste pro přijetí eura?** Byl nabídnut výběr z možností ano, co nejdříve, jakmile bude ekonomika ČR plnit Maastrichtská kritéria, ano, ale později podle situace, ne, není to pro nás důležité a nemáme na to názor.

Následující čtvrtá otázka zkoumala pomocí formulace **Pokud by bylo euro přijato, mělo by to vliv na vaše exportní možnosti?** Očekávání podnikatelské obce spojená s případným přijetím eura. Byl nabídnut výběr možností ano, export by byl efektivnější a případně by vzrostl, ano, export by byl efektivnější, růst z důvodu přijetí eura nepředpokládáme, ne, možnosti by zůstaly v principu stejné.

V páté otázce byla zkoumána politická okolnost, totiž názor respondentů na nutnost uspořádat referendum o přijetí eura. Formulace otázky zněla **Mělo by o přijetí eura proběhnout referendum?** Nabídnuty byly varianty odpovědí ano, určitě, spíše ano, ne a nevíme, nemáme na to názor.

Konečně závěrečná šestá otázka byla znovu hypotetická, když zněla **Vstup do Evropské unie v roce 2004 byl spjat se závazkem přijmout v budoucnosti společnou měnu. Pokud by se (hypoteticky) ukázalo, že další setrvávání v EU bez přijetí eura není možné, byli byste pro přijetí eura?** Respondenti dostali možnosti odpovědí ano, určitě, spíše ano, ne, raději opustit EU a nevíme, nemáme na to názor.

Výzkum **neobsahoval** zjišťování velikosti podnikatelského subjektu, ani dotaz na oblasti podnikatelských aktivit.

Základní výsledky výzkumu

V rámci výzkumu odpovědělo celkem **51 procent respondentů**, že jejich podnikání **není závislé na exportu**. U dalších 24 procent představuje export méně než čtvrtinu jejich tržeb. To znamená, že lze

skupinu respondentů označit zhruba ze **tří čtvrtin za zcela nebo jen málo závislou** na jejich vývozních aktivitách.

Graf 1: zdroj AMSP ČR, údaje uvádějí počet respondentů a procenta z celku (N=573)

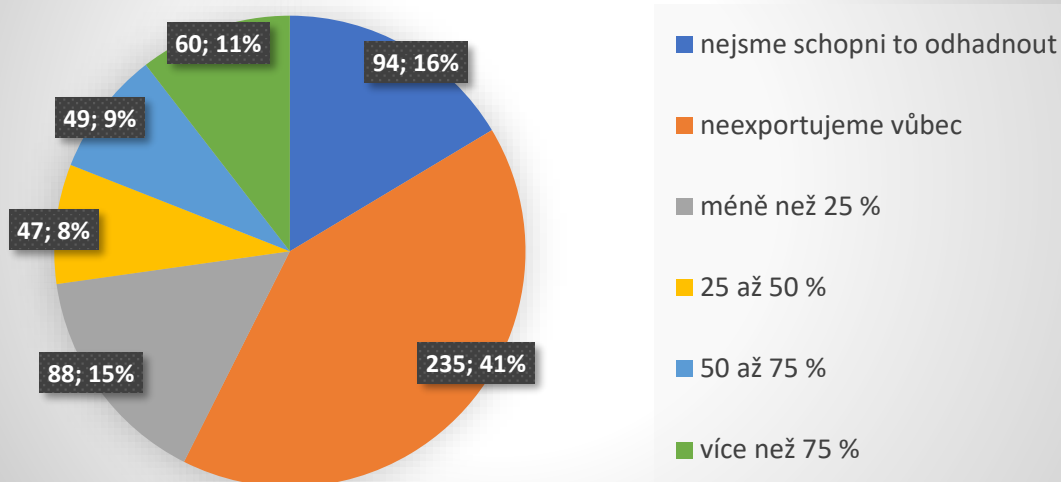
Pouze **15 procent** podnikatelských subjektů zúčastněných na výzkumu **exportuje více než padesát procent** své produkce. Celkově to tedy znamená, že **vliv exportérů** na výsledky zjišťování postojů ke společné evropské měně **není nijak zásadní**.

To potvrzují i data získaná z další otázky, kde bylo sledováno, nakolik jsou účastníci výzkumu závislí na **exportu druhotném**, tedy kdy jsou do kooperačních vazeb zapojeni jako subdodavatelé finálních exportérů. Z hlediska konceptu dotazníku měla tato otázka za úkol zajistit, aby respondenti ve svých odpovědích reflektovali i nepřímou závislost na exportních aktivitách a byla tak díky navození okolností připomínajících skutečnou volbu podpory nebo odmítnutí posílena šance získání skutečně objektivních výsledků, tedy takových, jaké by se projevíly při reálné nutnosti zaujmout názorovou pozici.

Jakkoliv by bylo možné očekávat výraznější posun ve získaných datech, ve skutečnosti jsou výsledky odpovědi na širěji koncipovanou otázku **velmi podobné** odpovědím na první dotaz. Vidíme sice významný **úbytek v kategoriích „neexportujeme vůbec“** a „méně než 25 procent“, ale tyto poklesy počtu respondentů jsou nahrazeny pouze relativně **nevelkými růsty v kategoriích vyšších**. Hlavní změna je vznik nové kategorie „nejsme schopni to odhadnout“.

Lze proto tuto část uzavřít konstatováním, že **sekundární exporty** mají nesporně určitý vliv na celkové postoje vzorku, avšak **nikoliv zásadní**.

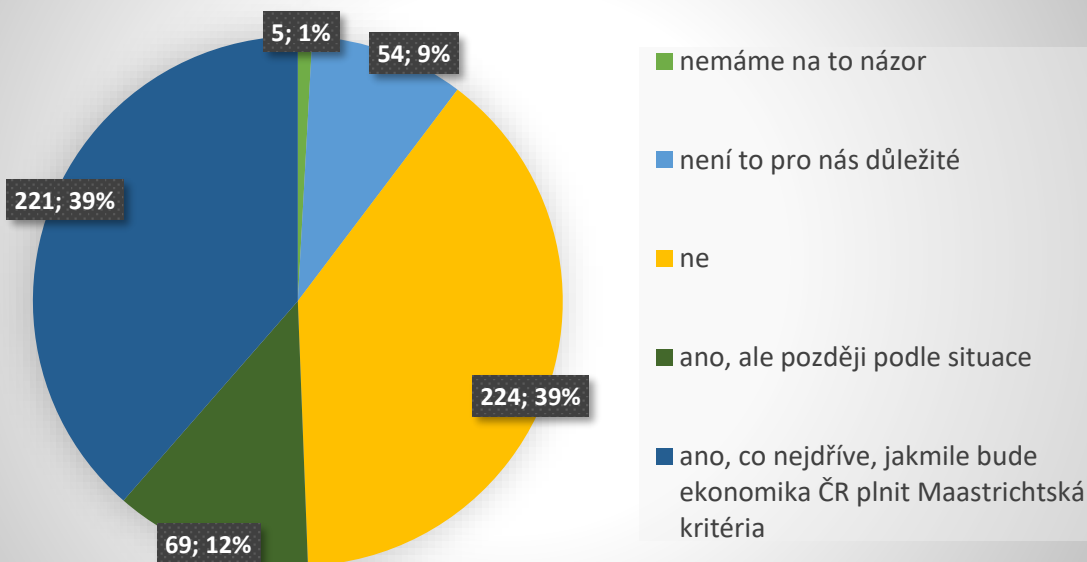
Jaký je podíl exportu na tržbách Vašich podnikatelských aktivit včetně subdodávek?

Graf 2: zdroj AMSP ČR, údaje uvádějí počet respondentů a procenta z celku (N=573)

Klíčovou otázkou výzkumu pak bylo zjišťování postoje respondentů k **přijetí společné evropské měny euro**. Účastníci výzkumu dostali možnost vybrat z pěti odpovědí, přičemž dvě představují kladný postoj ve smyslu přijetí, avšak s odlišným tempem a dynamikou kroků (co nejrychleji, a naopak podle výhodnosti). Další variantou bylo striktní odmítnutí. Dvě odpověděli pak vyjadřují odlišné možnosti „váhání“. Jedna je neinformovaná (nemáme na to názor), druhá realistická (není to pro nás důležité).

Jste pro přijetí eura?

Graf 3: zdroj AMSP ČR, údaje uvádějí počet respondentů a procenta z celku (N=573)

Nejsilnější skupinou z hlediska počtu respondentů i procentuálního významu se stala **odpověď „ne“**. K ní se přihlásilo 224 respondentů představujících **mírně nad 39 procent** celkového počtu. Nicméně při **shrnutí obou variant „ano“** do jednoho celku (což je přirozené), se ukázalo, že členové AMSP ČR

jsou ve své **mírné většině (51 procent) pro přijetí** společné evropské měny. Je třeba zmínit, že oproti starším zkoumáním zde nastal určitý posun směrem k akceptaci eura.

Jak je vidno, tato většinová podpora se však opírá o **většinu velmi slabou** (z grafu plynoucích 51 procent je ve skutečnosti zhruba 50,7 procenta).

Je potřebné upozornit také na skutečnost **statistické chyby**. Vzorek 573 respondentů lze označit za relativně reprezentativní ve vztahu k podnikatelské obci sdružené v rámci AMSP ČR. Struktura odpovědí dále ukazuje, především díky poměrně častému výskytu odpovědí mimo jednoznačné postoje, že **respondenti se neúčastnili výzkumu pouze z potřeby vyjádřit čistý souhlas či nesouhlas** s hlavním tématem (což je jinak **častý problém** šetření uskutečňovaných ve velkých skupinách pomocí mailingu a dotazníku, která mnohdy nadhodnocují hraniční postoje, když zastánci středových postojů rezignují na účast ve výzkumu).

Přesto je nutné předpokládat jistý **rozptyl (statistickou chybu) v pásmu 3 až 5 procent** na obě strany (platí pro analýzy v první rovině, tedy pro interpretaci odpovědí na otázky v rovině celého vzorku). Bylo by proto **příliš jednoznačné vyvodit**, že zjištěné postoje respondentů jsou v případě odpovědi na otázku „Jste pro přijetí eura“ natolik reprezentativní pro celek členské základny AMSP ČR, aby bylo na základě mírně většinového postoje možné tvrzení, že „většina malých a středních podnikatelů a živnostníků je pro přijetí eura“. Nicméně lze **s určitostí prohlásit**, že akceptace společné měny v rámci této podnikatelské komunity **roste** a buď **se blíží nebo již dosáhla poloviny**, a to přinejmenším vzhledem k členské základně AMSP ČR.

Jako velmi významnou je třeba označit v této souvislosti skutečnost, že mocnost odpovědí „ano, co nejdříve“ a „ne“ je v danou dobu v principu **téměř zcela shodná** a dosahuje 39 procent (se skutečně marginální převahou pro „ne“ v řádu několika desetin procenta). Interpretace je v dané souvislosti naprosto jednoznačná, totiž ta, že **skupina odpůrců a skupina jednoznačných příznivců eura je v rámci členské základny AMSP ČR stejně silná**.

V dalších částech závěrečné zprávy budou jednotlivé skupiny dále analyzovány především z hlediska jejich exportních zájmů.

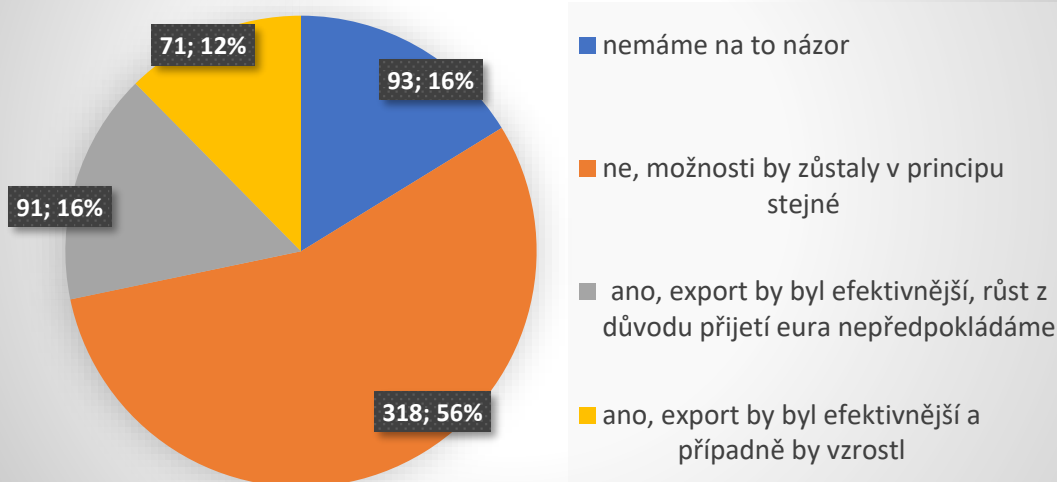
Velmi zajímavou skupinou je relativně mocná devítiprocentní skupina „není to pro nás důležité“, kterou nelze považovat ani za příznivce, ani za odpůrce eura, je však u ní možné **předpokládat mírně odtahitý vztah** k evropské společné měně. V odpovědích na některé další otázky se budeme k této skupině ještě vrátet.

Další zajímavé interpretační možnosti nabízí otázka o **případném** vlivu eura na exportní možnosti respondentů. Zde existoval předpoklad, že účastníci anketu budou očekávat, především část podporovatelů společné evropské měny, **pozitivní dopady zavedení eura na jejich exportní možnosti**. Tento předpoklad se naplnil, **nikoliv ale v té míře**, jaké bylo očekávání.

Zcela dominantní je skupina „**ne, možnosti by zůstaly v principu stejné**“, která představuje **56 procent celku**. Růst exportu nebo alespoň jeho větší efektivitu si od eura slibuje pouze 28 procent účastníků ankety. I při pouze letmém pohledu na předchozí data je zřejmé, že jde o skupinu podstatně menší, než je celkový počet exportérů ve výzkumném vzorku. Ve skutečnosti jde o přibližně shodnou skupinu, jako je **součet exportérů s významem vývozu nad 25 procent tržeb** podnikatelského subjektu.

Lze tedy říct, že **členská základna AMSP ČR neočekává od případného zavedení eura výraznější impuls pro vlastní exportní možnosti**.

Pokud by bylo euro přijato, mělo by to vliv na vaše exportní možnosti?

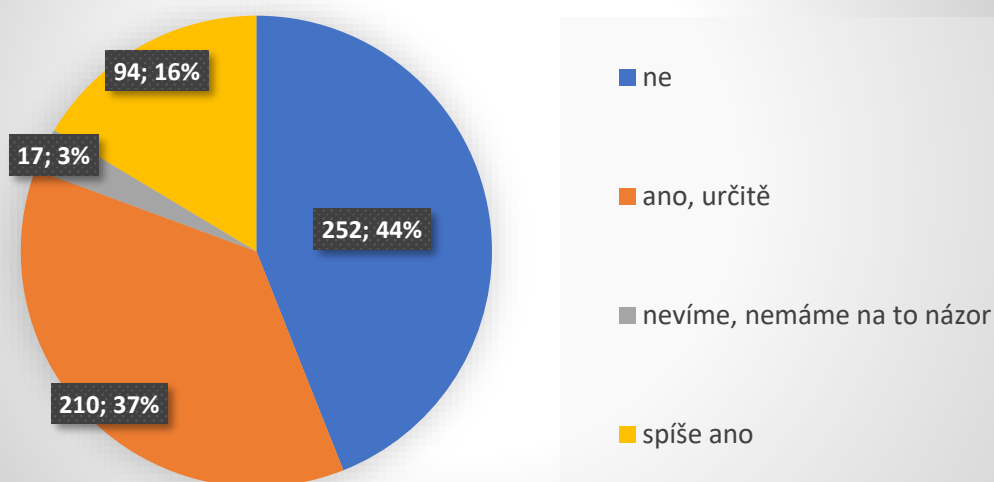
Graf 4: zdroj AMSP ČR, údaje uvádějí počet respondentů a procenta z celku (N=573)

Vcelku logicky to platí především u těch respondentů, kteří v současnosti **neexportují**. Z nich většina tvrdí, že euro by jim **nové možnosti nepřineslo** (jde o méně než **50 procent** z nich), případně deklarují, že na tuto věc (nové exportní možnosti) **nemají názor** (necelých **40 procent**). Pouze **zhruba 13 procent** ze současných neexportérů si od zavedení eura slibuje **zvýšení** exportního potenciálu. K tomuto detailnějšímu zkoumání této skupiny lze podotknout, že v rámci ní dochází k výraznému **odlišení i v dalších otázkách**, především v odpovědích na ultimátní volbu „**ne euro, raději odchod z EU**“ (viz Graf 6). Jde o **hypotetickou otázku**, zda přijmout euro v případě, že nepřijetí by znamenalo odchod z Evropské unie. Zde skupina neexportujících, kteří zároveň vyjadřují přesvědčení, že euro by jim nepřineslo možnost exportovat, volí **v drtivé většině** (přes 90 procent) odpověď „**raději opustit EU**“. Naopak skupiny „nemáme názor“ a „pozitivní vliv na export“ volí (znovu výrazně většinově) varianty **raději přijetí eura než odchod z EU**.

Podobně jako v předchozích základních otázkách výzkumu, kdy bylo nutné mnohdy konstatovat výsledky **nikoliv zcela jednoznačné**, také v případě dotazu na vhodnost **referenda před vstupem do eurozóny** je podnikatelská obec vcelku rozdělená. Nicméně lze říct, že svou mírnou **většinou stojí na straně referenda** o této otázce.

Nejsilnější skupinou jsou nicméně **odpůrci referenda** (44 procent dotázaných podnikatelských subjektů). Naopak **37 procent je jednoznačně pro referendum** o této otázce. Váhy pro příznivce referenda tak překlápí skupina „**vlažných**“ (spíše ano). Celkem pak je možné **konstatovat**, že **referendum** o případném přijetí evropské měny podporuje jednoznačně či spíše dohromady **53 procent členské základny AMSP ČR**. Nicméně je v této souvislosti nutné připomenout problematiku statistické chyby a také fakt, že výsledek není možné přímočaře interpretovat jako názor malých a středních podniků a živnostníků v rámci celé České republiky. Zároveň je však nesporné, že právě v těchto skupinách občanů je podpora referenda relativně silná.

Mělo by o přijetí eura proběhnout referendum?

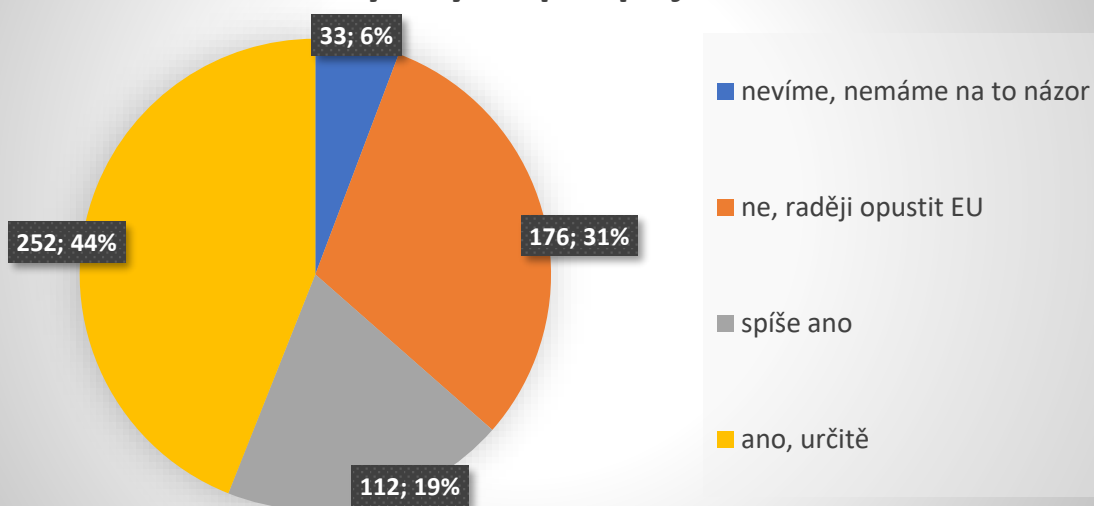

Graf 5: zdroj AMSP ČR, údaje uvádějí počet respondentů a procenta z celku (N=573)

Závěrečná otázka výzkumu byla **velmi hypotetická** a sledovala tento postoj respondentů: Pokud by se v budoucnosti ukázalo, že **další setrvání v Evropské unii** je možné pouze v případě **přijetí** společné evropské měny, byli byste pro přijetí eura nebo raději pro odchod z Evropské unie?

V takto **vyhrocené podobě** potenciálního rozhodování se podpora společné měny v podnikatelské veřejnosti **zvyšuje**, což lze také interpretovat jako relativně malou podporu odchodu z Evropské unie v rámci členské základny AMSP ČR a podnikatelů celkově.

Pokud by setrvání v EU bylo možné jen s eurem: Byli byste pro přijetí eura?

Graf 6: zdroj AMSP ČR, údaje uvádějí počet respondentů a procenta z celku (N=573)

Zatímco v Grafu 3 je vidět, že podpora eura je v dané době mezi respondenty na úrovni velmi mírné většiny (necelých 51 procent). Graf 6 popisující rozhodování **ve stresu volby EU nebo euro** dokumentuje růst podpory na **63 procent** (v součtu určitě ano a spíše ano). Postoj raději opustit EU zastává **méně než třetina podnikatelů**, kteří se zúčastnili výzkumu. Zároveň je však nutno poznamenat, že třetinová menšina je významným a **nepřehlédnutelným disentem**, na jehož názor je nutné brát v dalších obdobích ohled.

Obecně platí, že z hypotetických otázek **není vhodné** vyvozovat silné a jednoznačné závěry, neboť rozhodovací procesy spojené s volbou odpovědi jsou za takových okolností nesrovnatelné s těmi, které by navodila reálná situace. Tedy že **úroveň stresu** při **hypotetickém rozhodování** je naprosto odlišná od úrovně stresu v **reálném rozhodovacím procesu**. Nicméně lze vyvodit alespoň tolik, že v dané době u nemalé části podnikatelské veřejnosti, která jinak euro neakceptuje, není tento odpor **fundamentální**, ale má mnohé **emotivní složky** a souvisí i se **sentimentem**. Přičemž zároveň platí, že při rozhodování EU nebo euro převládá u této skupiny **výhodnost** přítomnosti v Evropské unii nad **nostalgii** spojenou s vlastní měnou nebo nad názorem o **užitečnosti** vlastní měny.

Pouze na okraj dodáváme, že jakkoliv jde o otázku v současných souvislostech skutečně hypotetickou, není formulace dotazu zcela **odříznutá od reality**. V rámci vstupu do Evropské unie byl Českou republikou skutečně **přijat i závazek** zavést v dalších obdobích společnou evropskou měnu místo koruny. Nelze tedy vyloučit, jakkoliv to nyní není na pořadu dne, i růst tlaku na Českou republiku směrem k přijetí eura, zvláště při stále se snižujícím počtu členských zemí stojících mimo eurozónu.

Některé detailnější analýzy

Struktura výzkumu a relativně velký počet získaných odpovědí umožňují i některé **detailnější analýzy** a sledování provázanosti odpovědí. To pak dává prostor revidovat či potvrdit určité **tradiční představy** o postojích podnikatelské veřejnosti i o motivacích těchto postojů.

Jednou z těchto tradičních představ je, že v rámci podnikatelské veřejnosti (obecně) existuje **podpora eura především mezi exportéry**. Tedy že logicky je podpora eura naopak malá mezi těmi podnikatelskými subjekty, které neexportují vůbec nebo minimálně.

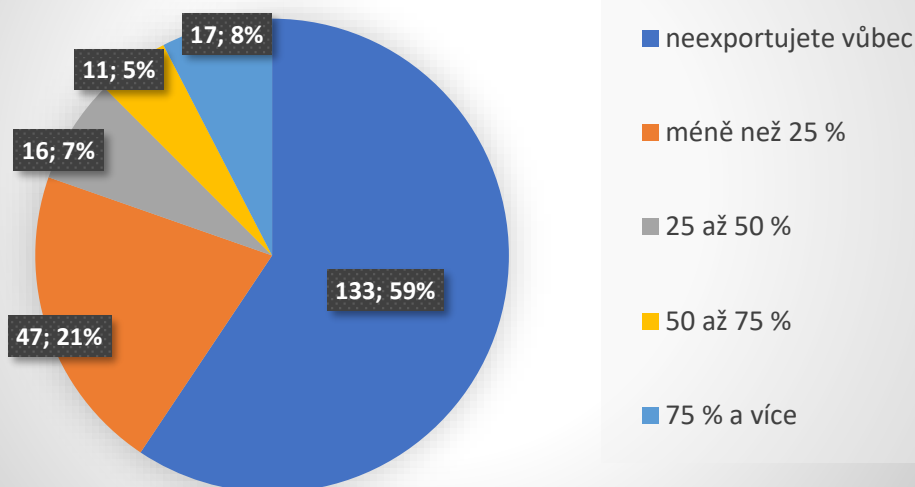
Právě pro potvrzení nebo vyvrácení této teze byla do celého výzkumu začleněna otázka zkoumající **důležitost exportu** pro respondenty. Zároveň byla touto otázkou alespoň nepřímo nahrazena potřeba zkoumat velikost podnikatelského subjektu, neboť v obecné rovině platí, že skutečně malé podnikatelské subjekty a živnostníci nepatří k exportérům.

Pokud podrobíme zkoumání nejprve skupinu **odpůrců eura** (odpověď „ne“ v Grafu 3, celkový počet 224 respondentů), zjistíme však překvapivou skutečnost. Jak je vidno na Grafu 7, tak skutečně nelze tvrdit, že by se **mezi exportéry** nevyskytovali jednoznační **odpůrci eura**. Dokonce sedm procent z těch, kteří euro odmítají, exportují více než 75 procent svých produktů (přesněji jejich tržby jsou minimálně ze 75 procent tvořeny exportem). Zároveň ale platí, že těch, kteří **neexportují vůbec, je mezi odpůrci společně evropské měny skutečně nejvíce**, tvoří totiž 59 procent skupiny.

Nicméně při znalosti celkového vzorku z hlediska **závislosti respondentů na exportu** je jasné, že toto zjištění (i někteří exportéři jsou odpůrci eura) má nezbytně také druhou stranu mince. Nutně totiž musí platit, že mezi **příznivci eura** bude značné množství takových podnikatelských subjektů, které **neexportují vůbec** (viz Graf 8).

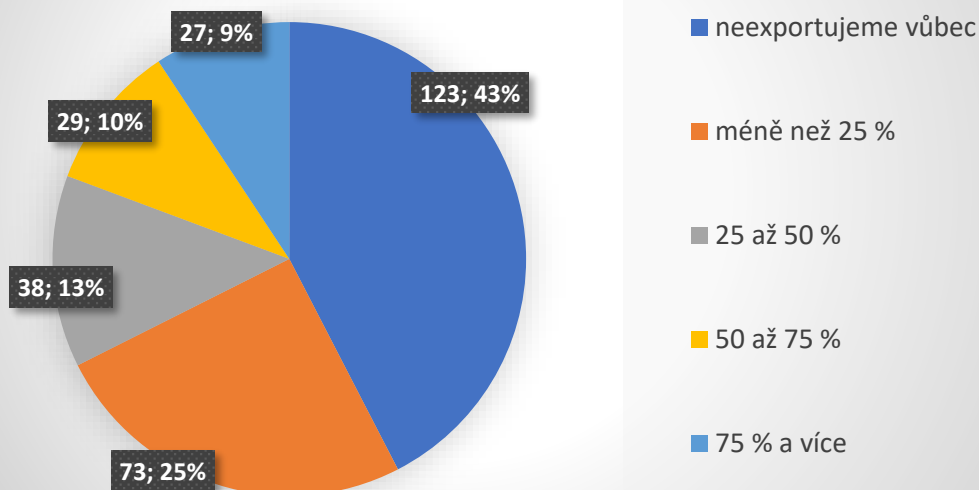
Význam exportu pro tržby odpůrců eura (celek: 224)

Graf 7: zdroj AMSP ČR, údaje uvádějí počet respondentů a procenta z celku (N=224)

A skutečně Graf 8 ukazuje překvapivou skutečnost, že z celkového počtu 290 **podporovatelů eura** ve vzorku (součet odpovědí ano, co nejdříve a ano, až to bude výhodné z Grafu 3) je celých **43 procent** takových podnikatelských subjektů, které **neexportují** vůbec. Pro dalších 25 procent je vliv exportu na jejich tržby malý nebo relativně malý (menší než 25 procent z celkového objemu tržeb).

Význam exportu pro tržby podporovatelů eura (celek 290)

Graf 8: zdroj AMSP ČR, údaje uvádějí počet respondentů a procenta z celku (M=290)

Mimořádně zajímavou okolností se jeví další skutečnosti:

Mezi **odpůrci** eura se vyskytuje celkem 17 respondentů s exportem vyšším než 75 procent tržeb, kteří tvoří **osm procent** z celku **odpůrců**.

Mezi **příznivci** eura nalezneme 27 subjektů s exportem vyšším než 75 procent, přičemž tyto subjekty tvoří **devítiprocentní část** z celku podporovatelů.

Lze to nazvat ironií osudu, nicméně jak mezi odpůrci, tak i mezi příznivci eura se objevuje svým významem pro celek **velmi podobná skupina exportérů**, pro které je vývoz nejdůležitější součástí tržeb.

To přímo nabádá k dalšímu zkoumání této problematiky.

Tabulka 1: Rozdělení pro a proti podle vztahu k exportu, zdroj AMSP ČR

Export	Celek	Proti	Pro	Rozdíl	Odpůrci v % podporovatelů	Vzájemný podíl proti/pro
bez exportu	256	133	123	+10	108,1	52/48
pod 25 %	120	47	73	-26	64,4	39/61
25 až 50 %	54	16	38	-22	42,1	30/70
50 až 75 %	40	11	29	-18	37,9	28/72
75 % a více	44	17	27	-10	63,0	39/61
celek	514	224	290	-66	77,2	44/56

Jak je vidět z Tabulky 1, jakkoliv jsou respondenti nevykazující žádný export jednoznačně **největší skupinou** mezi těmi, kteří buď jsou nebo nejsou pro euro (z tabulky jsou vynecháni ti respondenti, kteří otázku eura označují za pro ně nedůležitou nebo na přijetí nemají názor) jejich **rozdělení mezi příznivce a odpůrce je v podstatě symetrické**. Odchylka osm procent od parity se zdá být marginální, především ve srovnání s odchylkami ostatních skupin respondentů, které se pohybují mezi zhruba 23 až 62 procenty.

Zajímavý je také **vzájemný podíl v jednotlivých skupinách** vypočítaný ve vztahu k celkovému počtu respondentů ve skupině. Jak vidíme v posledním řádku, tak v rámci celé výzkumné skupiny **514** více či méně vyhraněných příznivců a odpůrců eura tvoří odpůrci 44 procent a příznivci 56 procent. Ve všech skupinách respondentů kromě „bez exportu“ pak **převažují příznivci**, přičemž vždy jde o více než 60 procent příznivců (rozpětí 61 až 72). Avšak ani u neexportérů se poměr **zásadně neobrací** a v této části výzkumného vzorku tvoří příznivci eura 48 procent dotázaných.

Pokud bychom chtěli tuto část analýz uzavřít tvrzením vycházejícím z dat a jejich interpretace, pak se zdá zjevné, že **respondenti z řad exportérů vykazují statisticky zjevnou vyšší vstřícnost k přijetí eura**. Zároveň ale platí, že ani **mezi respondenty bez exportních možností** či ambicí **není podpora eura výjimečná** a že se blíží padesáti procentům. To je možné vyložit i tak, že tradiční představa zásadně vyšší podpory eura u exportérů je pravdivá, nicméně s tím, že to neznamená žádný výrazný nesouhlas s eurem u těch subjektů, které neexportují.

Další zajímavý prostor pro analýzy otevírá hypotetická šestá otázka. Nesporně je například zajímavé podívat se pečlivěji na tu podnikatelskou skupinu, která by v případě volby **euro nebo odchod z EU** vybrala odchod.

Jak je již uvedeno výše, především v Grafu 6, tato skupina je složena ze **176 respondentů**. Lze vyslovit předpoklad, že by mělo jít o grupu v principu **homogenní**, neboť shoda v jednom vyhoceném případě by měla být provázena i dalšími názorovými shodami. Bližší pohled na skupinu pro odchod z EU to v podstatě potvrzuje.

Především se dá říct, že jde až na nepříliš časté výjimky o **jádro** té části podniků **bez exportu**, která je zároveň **proti přijetí eura** (v Grafu 3). Vedle této odpovědi dalších 11 respondentů říká, že **euro**

pro ně není důležité, 5 je pro přijetí později podle situace a tři ihned, jakmile ČR splní **Maastrichtská kritéria**. Zvláště u poslední trojice je postoj „raději odchod než euro“ dosti **nekonzistentní** se všemi ostatními odpověďmi. Jde tedy buď o **chybné zaškrtnutí**, nebo – a to je varianta, kterou nelze pominout – je pro tyto respondenty **nepřijatelná** představa **nátlaku EU** na členskou zemi v takovéto otázce (jak takový tlak formulace otázky předpokládá).

Jakkoliv se může takový postoj zdát málo zkušený, lidsky může jít o pochopitelné stanovisko, neboť i jiné průzkumy a také vyhodnocování dalších postojů v rámci tohoto zkoumání ukazují, že v podnikatelské veřejnosti skutečně existuje určitá skupina velmi citlivá na různorodé formy nátlaku. U takové skupiny nemusí být nutně nelogické, že jakkoliv v normální situaci tyto respondenti podporují určitá řešení, v případě detekování nátlaku ze strany státu nebo nadnárodních institucí se postoj principiálně mění právě jako reakce na takový nátlak.

Závěry a shrnutí

Na základě vyhodnocení výzkumu akceptace společné evropské měny lze vyslovit tyto závěry.

Respondenti výzkumu vcelku **přiměřeně reprezentují** skladbu členské základny Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky (AMSP ČR).

Získaný vzorek je reprezentativní, nicméně je nutné předpokládat **relativně vysokou odchylku** od udaných dat, a to v rámci 3 až 4 procentních bodů na obě strany.

Ve zkoumané části české podnikatelské obce **velmi mírně převažuje připravenost k přijetí eura**.

Odpor k takovému kroku vyjadřuje asi **třetina skupiny**.

V případě nutnosti rozhodnutí **mezi přijetím eura nebo odchodem z EU** statisticky významným způsobem roste podíl ochotných k **přijetí eura** a zvyšuje se na zhruba **60 procent**.

Podpora přijetí eura **roste mezi podnikateli s tím, nakolik je pro ně významný export**. Zároveň ale platí, že i ve skupině, která **neexportuje** vůbec, je poměr mezi příznivci eura a odpůrci eura v podstatě **vyrovnaný**.

Zprávu připravil:

Tomáš MAREK, ekonomický a mediální analytik AMSP ČR